

Valtuustoaloite: Kielitaitovaatimuksen muutos yksikielisissä tehtävissä

Esitämme, että Pohjanmaan hyvinvointialueen kelpoisuussääntöjä tarkistetaan koskien kielitaitovaatimuksia niissä tehtävissä, jotka sijoittuvat yksikieliseen yksikköön. Muutosehdotuksemme koskee henkilöstöryhmää: johtajat, päälliköt ja esihenkilöt, hallintohenkilöstö, sihteerit sekä toiminnot, joissa ammatillinen kelpoisuus vaatii ylempää korkeakoulututkintoa. Lisäksi kielitaitovaatimus koskee ammattinimikkeitä, joissa toimitaan esihenkilön vakinaisena sijaisena, kuten apulaisylilääkäri tai apulaisosastonhoitaja.

Perustelu:

Pohjanmaan hyvinvointialue on kaksikielinen alue, ja molempien kotimaisten kielten, suomen ja ruotsin, osaaminen on useimmissa tehtävissä välttämätöntä sujuvan palvelun ja tehokkaan hallinnon varmistamiseksi. Kuitenkin tietyissä yksiköissä ja tehtävissä, jotka ovat luonteeltaan hyvinvointialueen sisäisiä ja toimivat pääsääntöisesti ja todistetusti vain toisella kotimaisella kielellä, nykyiset kielitaitovaatimukset voivat olla tarpeettoman tiukkoja ja hankaloittaa pätevän henkilöstön rekrytointia.

Nykyisen kelpoisuussäännön (Pohjanmaan hyvinvointialueen kelpoisuussääntö, hyväksytty 11.12.2023) mukaan kielitaitovaatimus esihenkilötasolla edellyttää hyvää suullista ja kirjallista taitoa molemmissa kotimaisissa kielissä. Tämä on perusteltua suurimmassa osassa tehtäviä, mutta tietyissä spesifeissä yksikielisissä toiminnoissa, joissa asiakaskontaktit ja työyhteisön sisäinen viestintä tapahtuvat yksinomaan toisella kotimaisella kielellä, voidaan harkita joustavampaa lähestymistapaa. Kelpoisuussäännön § 7 Erivapaus kielitaitovaatimuksesta

Erityisten syiden niin vaatiessa henkilöstöjaosto voi myöntää virkaan tai toimeen valittavalle vapautuksen tai lievennyksen tämän säännön mukaisista kielitaitovaatimuksista, jotka koskevat kyseistä viran- tai toimenhaltijaa.

Ehdotamme, että edellä mainituissa yksikielisissä tehtävissä kielitaitovaatimusta muutetaan siten, että:

Toisen kotimaisen kielen osalta riittää tyydyttävä suullinen taito, jos toinen kotimainen kieli ei ole kyseisen yksikön ensisijainen asiointikieli ja kyseisessä tehtävässä ei ole suoria asiakaskontakteja tai esimiestehtäviä monikielisessä työyhteisössä. Edellyttäisimme hyvää kirjallista toisen kielen taitoa jatkossakin.

Viranhaltijan tai työntekijän tulee hallita kyseisen yksikön ensisijainen työkieli erinomaisesti.

Tämä muutos mahdollistaisi laajemman hakijapohjan hyödyntämisen ja auttaisi varmistamaan, että parhaat mahdolliset asiantuntijat saadaan hyvinvointialueen palvelukseen myös niihin tehtäviin, joissa toisen kotimaisen kielen aktiivista käyttöä ei työn luonteen vuoksi tosiasiallisesti tarvita. Samalla korostetaan edelleen ensisijaisen työkielen erinomaista osaamista, mikä takaa tehokkaan ja laadukkaan toiminnan.

Keskustan Pohjanmaan aluevaltuustoryhmä esittää, että tämä aloite otetaan käsittelyyn ja sen pohjalta ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin kelpoisuussäännön päivittämiseksi.

2.6.2025


Pasi Keskinen


Teemu Knuutti